

NOVIOCACTUM

Digitale nieuwsbrief van de afdeling Nijmegen van
Succulenta

Jaargang 4 nummer 10, oktober 2019

Aeonium nobile op 22 september 2019 bij El Time (La Palma).

SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE AFDELING NIJMEGEN

Theo Heijnsdijk 0487 – 542704
voorzitter th.heijnsdijk@gmail.com

Johanna Jongekrijg 0485 - 880300
penningmeester jjongekrijg@ziggo.nl

Riet Maessen 024 – 3440425
secretaris rietmaessen@xs4all.nl

BIBLIOTHECARIS

Lieda Dekker 0487 – 561803
 liedadekker@icloud.com

REDACTIE NOVIOCACTUM

Theo Heijnsdijk 0487 – 542704
 th.heijnsdijk@gmail.com

Contributie: € 15,- per jaar.
gironummer NL12ABNA0805932216 tnv J. Jongekrijg en/of T.
Heijnsdijk.

Bijeenkomsten:
Elke eerste dinsdag van de maand bij HELICON opleidingen,
Marga Klompélaan 37, 6532 SB, Nijmegen. Aanvang 19.30
precies.

UITNODIGING

Op **dinsdag 1 oktober** zal Ludwig een lezing geven over de reis die hij samen met Henk Viscaal afgelopen zomer naar China gemaakt heeft.

Op **dinsdag 5 november** willen we graag planten op tafel zien. Hoe we dat gaan invullen laten we nog weten. Ook is er gelegenheid om plantenfoto's te laten zien en het bijbehorende verhaal te vertellen.

VERSLAGEN

Verslag bijeenkomst 3 september met lezing van Wiebe Bosma: “Stapelia-achtigen van oost naar west en van noord naar zuid”

Na de vakantieperiode voor het eerst weer op onze schoollocatie. Gelijk ondervonden we weer de beperkingen. School eigenlijk pas tien minuten voor aanvang open en met een spreker die van ver moet komen is dat best wel lastig. Wiebe zat rustig in zijn auto te wachten tot hij al zijn materiaal naar binnen kon brengen. Toen kon hij pas zijn meegebrachte planten uitstallen en zijn apparatuur opstellen.

Om kwart voor acht opent Theo dan deze bijeenkomst met een speciaal welkom aan Wiebe Bosma. Theo vertelt over de extra ledenvergadering op 21 september die o.a. zal gaan of we het predicaat “koninklijk” krijgen.

Niemand is tegen de naamswijziging (Nederlands-Belgisch vereniging voor liefhebbers van cactussen en vetplanten zal worden tot Vereniging van etc...). Ludwig of Johanna krijgt het mandaat om namens ons allen voor de naamswijziging te stemmen. Hierna kan Wiebe gelukkig snel beginnen want de tijd is maar kort en we weten reeds dat we verrast worden met vele zeer mooie plantenopnames. Hij vertelt dat de “stapelia-achtigen van oost naar west en van noord naar zuid” een fictieve reis is.

Op *Ceropegia woodii* geënte plant.

Eerst een algemeen iets over de stapelia-achtigen: ze zijn lastig te kweken. Makkelijk krijgen ze schimmels vanuit de wortels en bovendien is deze groep planten zeer aantrekkelijk voor wolluis. Het verspreidingsgebied is zeer groot. De kastemperatuur bij Wiebe is in de winter 18 graden en sommige planten, die het graag nog wat warmer willen hebben, krijgen extra bodemwarmte (20 graden). Enten op knollen van de *Ceropegia woodii* (chinees lantaarnplantje).

De stapelia-achtigen hebben een ingewikkeld bestuivingsmechanisme (bestuiving door bijen en dat geeft veel hybriden; voor kruisbestuiving zijn voor de meeste soorten 2 planten nodig).

Dan de naamgeving: er zijn lumpers en splitters. Peter Bruyns heeft op basis van DNA-onderzoek nu alles onder de naam *Ceropegia* gezet. Er zijn nu 2 standaardwerken in de handel. (Bruyns, P.V. - *Stapeliads of Southern Africa and Madagascar*) Wiebe zal vanavond nog de oude namen hanteren en hij begint met de *Caralluma*'s uit India o.a. de *C. edulis* (betekent eetbaar) met een groot verspreidingsgebied.

Caralluma edulis

Stapelia-achtigen bloeien later dan de cactussen en dan voornamelijk op de nieuwgroei.

Het Arabisch schiereiland heeft vele mooie soorten:

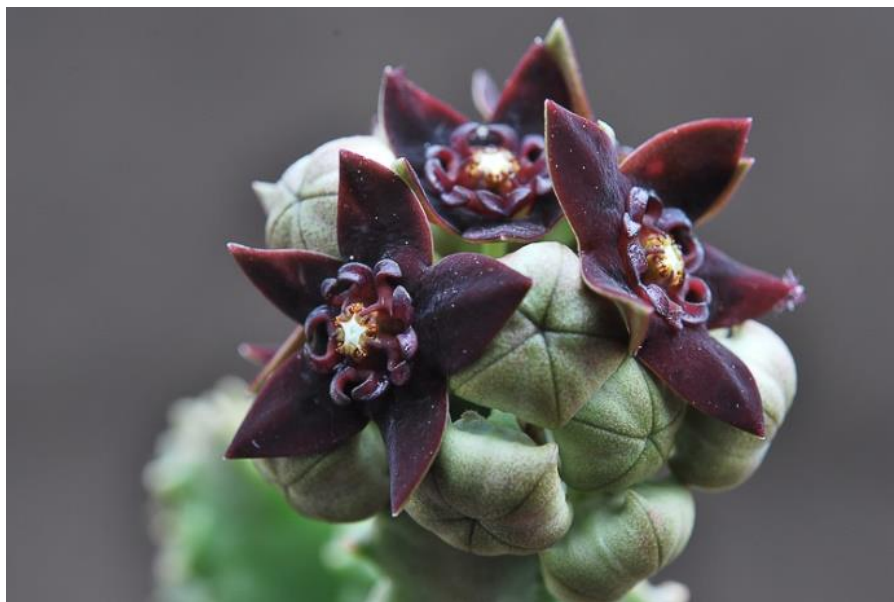
Huernia mccoysi, Echidnopsis, Orbea, Duvalia, Caralluma hexagona, Rhytidocaulon, Caralluma europaea (deze is oorspronkelijk beschreven uit Lampedusa)

Echidnopsis fartaquensis

Duvalia sulcata

Caralluma hexagona

Caralluma europaea

Echidnopsis socotrana

Dan naar Socotra met *Echidnopsis socotrana*. Verder langs de hoorn van Afrika naar beneden.

Nog meer prachtige foto's. Tussendoor vertelt Wiebe iets meer over hoe hij de foto's op de plaat vastlegt. "Dat gaat zomaar niet..." Mooie tegenlichtopnames, hydro-korrels om de plant etc. Kost veel tijd om een plant zo mooi te fotograferen.

Bijna alle stapelia-achtigen worden door vliegen bestoven. Zijn gebruikte substraat is steeds wisselend: "ze gaan toch wel dood". Eén geslacht dat alleen op Madagaskar voorkomt: *Stapellianthus* met 7 à 8 soorten.

Er zijn wel 300 tot 400 stapelia-achtigen.

Helaas moet hij zijn laatste reeks foto's snel erdoor heen schieten om dan te eindigen met 2 bloemen (als een kijker) van de *Huernia oculata* uit Namibië-Angola. Deze kan wel 2 maanden in bloei staan.

Bedankt maar weer Wiebe en tot een volgende keer.

Riet Maessen

Stapelia leendertziae

Huernia oculata

Aeonium nobile

Van 15 t/m 25 september waren Loes en ik op La Palma. Dat was al voor de vierde keer. En dan moeten we natuurlijk mijn lievelingsplant, Aeonium nobile zien, de enige roodbloeiende aeonium. Deze groeit onder andere in de Barranco de los Angustias (de kloof van de angsten) en in de buurt van El Time, hoog tegen de wand van dezelfde kloof en in de volle zon.

Je komt in de Barranco de los Angustias door vanuit de stad Los Llanos een smalle en zeer bochtige weg te volgen. Het vergt behoorlijk wat manoeuvreerwerk om een tegenligger te passeren. Parkeren langs de weg is dan natuurlijk helemaal uit den boze. Aan het begin van de weg staat daarom een verbodsbord. De Spaanse tekst "Toda la via" betekent "langs de hele weg". Om te voorkomen dat domme Hollanders misschien denken dat het zoiets betekent als "vier het leven", hebben ze het maar vertaald. Maar ik betwijfel of het er begrijpelijker van wordt. Op La Palma was het bijzonder droog. Heel veel planten, waaronder veel aeoniums zagen er volkomen verdord uit. Maar A. nobile met zijn dikke, bijzonder succulente bladeren zag er op veel plaatsen nog redelijk uit. Wel vaak rood tot goudgeel verkleurd, maar dat maakt dat de plant, zeker in de zon, er gewoon uit knalt. Hoewel de soort in juni-juli bloeit, vond ik ook nu nog een bloeiend exemplaar. Deze plant was nog aan de kleine kant. Waarom hij dan toch ging bloeien is mij niet duidelijk.

De bloei van A. nobile is eindstandig en omdat de plant zelden zijscheuten maakt zal zij na de bloei dan ook afsterven. Van die planten zie je dan alleen nog wat totaal verdroogde blaadjes en de enorme vertakte en ook verdroogde bloemstengel. Die zit wel vol met het stoffijne zaad.

Helaas ben ik op de heenreis op een of andere manier mijn camera kwijtgeraakt. De smartphone van Loes bood uitkomst. alle foto's bij dit stukje zijn ermee gemaakt

Theo

De droogte lijkt deze *Aeonium nobile* niet te deren.

Aeonium nobile op 24 september 2019 bij El Time (La Palma) in bloei.

Enkele maanden na de bloei rest alleen nog wat verdroogd blad en de verdroorde bloemstengel.

Balkonkas te geef

Zoals jullie misschien weten kan Piet Giepmans het werk met zijn planten niet meer volhouden. Hij heeft al wat planten opgeruimd en wil nu ook zijn kas "schenken" het liefst aan een liefhebber van ons cluppie. De geïnteresseerde moet zelf het kasje demonteren.

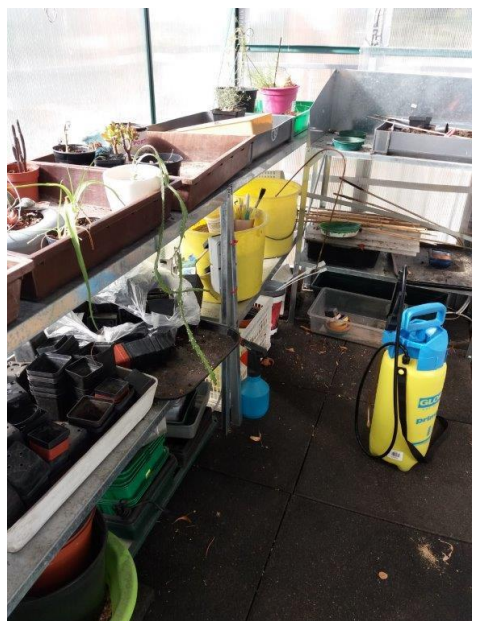
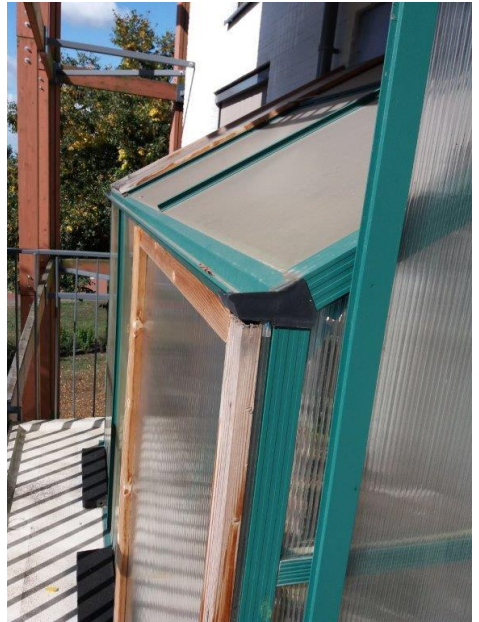
Het betreft een muurkasje, profielen van aluminium, de zijramen van kunststof en het bovendeck licht getint, in het bovendeck zit één automatisch luchtraam. Het hele kasje is gemonteerd met bouten en moeren en aan één kopse kant voorzien van een schuifdeur. Het kasje is

redelijk te isoleren zodat het in de winter verwarmd kan worden. De maten zijn; front 240 cm breed 140 cm hoog, de open kant aan de muur hoogte 210 cm, breedte kopse kanten 120 cm. De kas is gemonteerd op een betonnen balkon met daarop losse zware dikke rubber tegels die voor goede isolatie zorgen. In overleg met Piet kunnen misschien ook nog twee aluminiumtafels en een poottafel meegenomen worden dit is afhankelijk wat hij zelf nog nodig heeft.

Hier en op de volgende bladzijde nog wat foto's.

Wie geïnteresseerd is kan contact opnemen met Piet. Als je de contactgegevens niet meer hebt, dan kan je die vragen bij Riet of Theo.

Bericht van Ton Ramak

Ik moet wat planten ruimen om plaats te krijgen in mijn kas om de rest van de planten tegen vorst te beschermen. Ik hoef niets te hebben voor de planten, mochten er meer liefhebbers zijn kun je ze ook verloten.

Op de eerste foto de koraalboom "Erythrina crista-galli" ca. 140 cm hoog.

Op de andere foto staat Euphorbia horrida; twee in een pot, hoog 45 cm en een groepje van 40 cm hoog. Die koraalboom kan voor de winter geknot worden dan komen in het voorjaar weer nieuwe uitlopers, ik weet niet hoe oud de plant moet zijn voordat er bloemen inkomen.

Van Ton Ramak ontvingen we ook een foto met de volgende toelichting (voor de minder ingevoerde lezers: *Trichocereus pachanoi* is populair onder de junks, na consumptie krijg je er een LSD-achtige trip van):

Ik was jaren geleden in Marokko bij een goeie kennis uit Rotterdam. In de voortuin stonden heel grote *Trichocereus pachanoi*. Ze waren te groot om mee te nemen dus heb ik maar een paar happen genomen. Hij had daar een paar gekoppelde huizen met grote dakterrassen die vol stonden met cactussen. Ik had voor hem ca. zes kilo Lithops meegenomen en ik zou grote

groepen *Lophophora*'s mee terug nemen naar Rotterdam. Vlak voordat ik weg zou gaan kwam hij met het verhaal dat het voor mij te riskant was, bla bla bla dus geen Lopho's.

Hij was ook lid van Succulenta, hij is ca. 6 jaar geleden overleden ik heb het vermoeden dat zijn nek eraf gesneden is. In de buurt van Ait Mellout bij Agadir, waar hij woonde, zaten wat vreemde snuiters die zijn huizen voor weinig wilden hebben.